

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
18 лютого 2019 року,
Протокол № 8

Проректор з навчальної роботи

_____ Чорний Л.І.
(підпис) (ініціали, прізвище)

14 лютого 2019 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МЕНЕДЖМЕНТ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 072 Фінанси
галузі знань 07 Управління та адміністрування

м. Хмельницький
2019

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 6
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 9
4.1. Аудиторні заняття	– 9
4.3. Самостійна робота студентів	– 10
5. Методи навчання та контролю	– 10
6. Схема нарахування балів	– 11
7. Рекомендована література	– 11
7.1. Основна література	– 11
7.2. Допоміжна література	– 14
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 17

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 07 Управління та адміністрування
2. Код і назва спеціальності	– 072 Фінанси
3. Назва спеціалізації	– спеціалізація не передбачена
4. Назва дисципліни	– Менеджмент
5. Тип дисципліни	– нормативна
6. Код дисципліни	– ППО 8.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– бакалавр
9. Курс / рік навчання	– другий
10. Семестр	– четвертий
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 4,5 / 135
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– 68
% від загального обсягу	– 50,37
лекційні заняття (годин)	– 34
% від обсягу аудиторних годин	– 25,18
семінарські заняття (годин)	– 34
% від обсягу аудиторних годин	– 25,18
самостійна робота (годин)	– 67
% від загального обсягу	– 49,63
тижневих годин:	
аудиторних занять	– 4
самостійної роботи	– 4
3) заочна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	– -
% від загального обсягу	– -
лекційні заняття (годин)	– -
% від обсягу аудиторних годин	– -
семінарські заняття (годин)	– -
% від обсягу аудиторних годин	– -
самостійна робота (годин)	– -
% від загального обсягу	– -
тижневих годин:	
аудиторних занять	– -
самостійної роботи	– -
12. Форма семестрового контролю	– залік
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ЗПВ 1.1 Психологія, ЗПВ 1.2 Економічна психологія, ППВ 1.2 Основи теорії економічної конкуренції
2) супутні дисципліни	– ППО 7. Міжнародні економічні відносини
3) наступні дисципліни	– ППО 9 Економіка підприємства, ППО 11 Економіко-математичні методи та моделі, ППО 12 Фінанси підприємств, ППО 14 Маркетинг,

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>Загальні компетентності: ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 10. Здатність працювати у команді. ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) ЗК 12. Здатність працювати автономно. ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена громадянського (вільного демократичного) суспільства, усвідомлювати його цінності та необхідність сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК (ФК) 10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК (ФК) 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР 16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПР 17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку ПР 20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.</p>

<p>Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:</p>	
<p>1. Знання <i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i></p>	
<p>1.1)</p>	<p>відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату менеджменту;</p>
<p>1.2)</p>	<p>називати закони менеджменту;</p>
<p>1.3)</p>	<p>характеризувати сучасні принципи управління;</p>
<p>1.4)</p>	<p>встановлювати зв'язок між функціями менеджменту;</p>
<p>1.5)</p>	<p>описувати інтегровані підходи до управління</p>
<p>2. Розуміння <i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i></p>	

2.1) пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть менеджменту;
2.2) класифікувати методи менеджменту;
2.3) будувати організаційні структури управління;
2.4) пояснювати теорії мотивації;
2.5) з'ясувати базові аспекти керівництва та лідерства
3. Застосування знань
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) будувати ефективну систему контролю;
3.2) планувати роботу структурного підрозділу та організації на коротко,ю середньо та довгострокову перспективу;
3.3) визначати наслідки прийняття управлінських рішень;
3.4) знаходити оптимальні умови використання стилів управління;
3.5) розробляти програми мотивації персоналу організації.
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) аналізувати умови прийняття управлінських рішень;
4.2) порівнювати теорії мотивації;
4.3) здійснювати розподіл завдань між виконавцями;
4.4) співвідносити теорії лідерства;
4.5) визначати ефективність системи комунікації в менеджменті
5. Синтез
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) проектувати систему комунікацій організації;
5.2) узагальнювати сучасні підходи до управління організацією;
5.3) установлювати зв'язок між компонентами середовища організації;
5.4) розробляти систему планів організації;
5.5) інтегрувати сучасні підходи в практику управління організаціями
6. Оцінювання
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати ефективність менеджменту організації;
6.2) аргументувати вибір альтернативних рішень;
6.3) визначати ефективність системи контролю;
6.4) вимірювати організаційну ефективність;
6.5) обирати систему мотивації праці персоналу
7. Створення (творчість)
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) створювати сучасні системи мотивації праці;
7.2) розробляти сучасні системи контролю;
7.3) проектувати системи управління організаціями із врахуванням сучасних течій;
7.4) пропонувати новітні системи стимулювання праці;
7.5) пропонувати власні варіанти ведення соціально відповідального бізнесу

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління.

Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту.

Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту

Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту.

Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту.

Тема 4. Функції та методи менеджменту

Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретний і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій менеджменту на засадах використання загальних.

Сутність та класифікація методів менеджменту. Методи менеджменту як сукупність способів впливу керуючої системи управління на керовану. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту. Економічні методи менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Тема 5. Процес управління

Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Мета управлінського процесу, його учасники, предмет, засоби здійснення. Управлінський цикл. Управлінські процедури: цільовизначення, інформаційне забезпечення, аналітична діяльність, вибір варіанту дій, реалізація рішення, зворотний зв'язок. Особливості процесу управління: безперервність, нерівномірність, циклічність, послідовність, надійність.

Управлінське рішення як результат управлінської діяльності.

Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень.

Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень.

Тема 6. Планування як загальна функція менеджменту

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування. Політика, правила процедури.

Класифікація цілей організації. Процес постановки цілей.

Тема 7. Організування як загальна функція менеджменту

Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності.

Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Скалярний процес. Вертикальна координація: прямий контроль, стандартизація. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія структур організації.

Тема 8. Мотивування як загальна функція менеджменту

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Тема 9. Контролювання як загальна функція менеджменту

Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотний зв'язок під час контролю. Види управлінського контролювання.

Тема 10. Регулювання як загальна функція менеджменту

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Види регулювання. Етапи процесу регулювання.

Тема 11. Інформація і комунікації в менеджменті

Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації.

Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок в процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки.

Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні переваги.

Тема 12. Керівництво та лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера.

Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.

Тема 13. Ефективність менеджменту

Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності.

Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення.

Напрями підвищення ефективності управління організацією.

Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації. Сутність та значення соціальної поведінки менеджменту.

Культура менеджменту.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1.	Сутність, роль та методологічні основи менеджменту	6	1	1	–	–	4	–	–	–	–	–	–	–
2.	Історія розвитку менеджменту	11	3	3	–	–	5	–	–	–	–	–	–	–
3.	Закони, закономірності та принципи менеджменту	8	2	2	–	–	4	–	–	–	–	–	–	–
4.	Функції та методи менеджменту	8	2	2	–	–	4	–	–	–	–	–	–	–
5.	Процес управління	14	4	4	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–
6.	Планування як загальна функція менеджменту	10	2	2	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–
7.	Організування як загальна функція менеджменту	10	2	2	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–
8.	Мотивування як загальна функція менеджменту	14	4	4	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–
9.	Контролювання як загальна функція менеджменту	10	3	3	–	–	4	–	–	–	–	–	–	–
10.	Регулювання як загальна функція менеджменту	6	1	1	–	–	4	–	–	–	–	–	–	–
11.	Інформація і комунікації в менеджменті	10	2	2	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–
12.	Керівництво та лідерство	14	4	4	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–
13.	Ефективність менеджменту	14	4	4	–	–	6	–	–	–	–	–	–	–
	Всього годин:	135	34	34	–	–	67	–	–	–	–	–	–	–

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбаченими тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1 Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.3. У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань;
- розв'язок розрахункових завдань.

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

3) виконання поточних контрольних робіт;

4) розв'язування задач та формулювання висновків за результатами розрахунків;

5) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі письмового заліку.

Структура залікового білету включає теоретичне питання, п'ять тестових завдань та розрахункову задачу.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

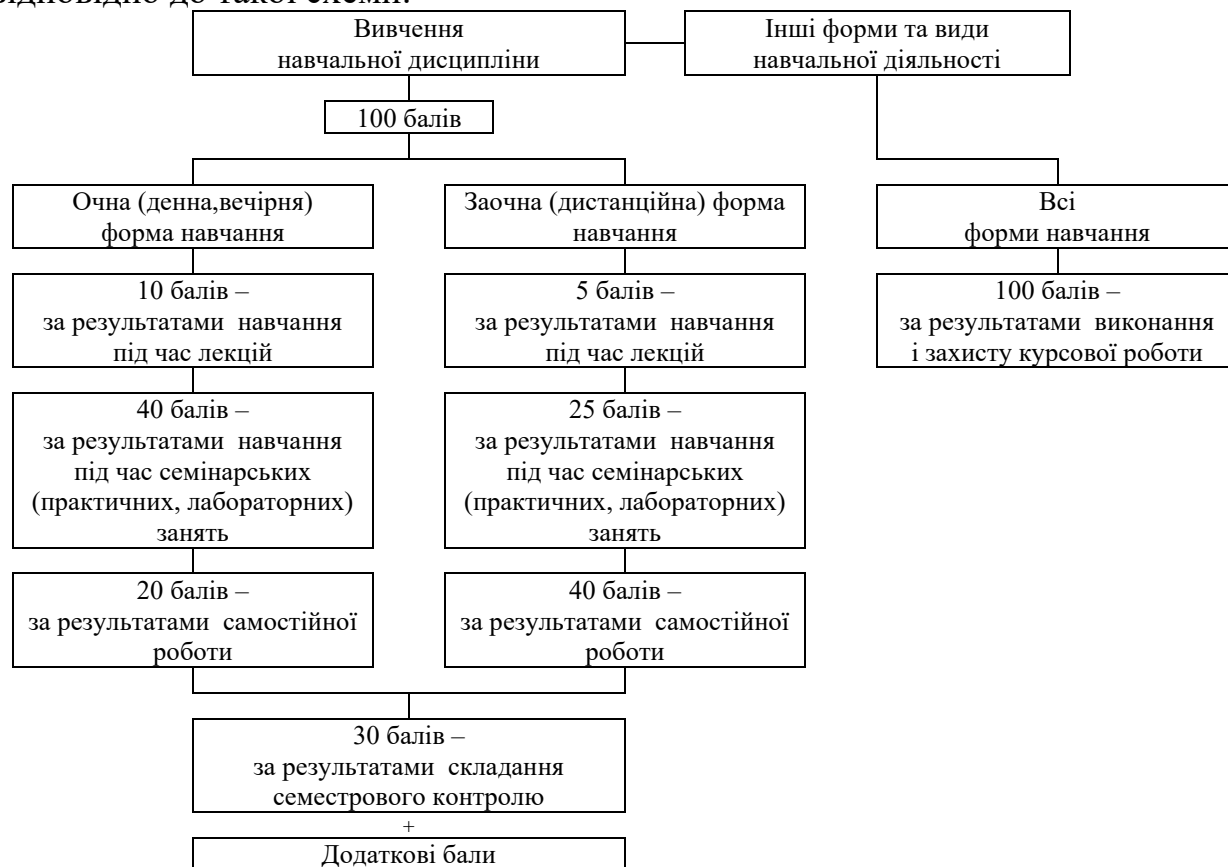

Рис. 6.1. Схема нарахування балів студентам за результатами навчання

7. Рекомендована література

7.1. Основна література

1. Андрушків Б. М. Основи менеджменту / Б. М. Андрушків, О. Є. Кузьмін. – Львів: Світ, 1995. – 296 с.
2. Антикризовий менеджмент: Навч. посібник для студентів економ. вузів. / [Скібіцька Л. І., Матвеев В. В., Щелкунов В. І., Подреза С. М.] – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 580 с
3. Белоус, К. Ф. Менеджмент. Практикум [Текст] : навч. посіб. / [К. Ф. Белоус, О. К. Афанасьєва] ; Одес. нац. мор. ун-т, Каф. "Менеджмент, маркетинг і логістика. - Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. - 116 с.
4. Бєсєдін М. О. Основи менеджменту / М. О. Бєсєдін. – К.: ЦУЛ, 2005. – 528 с.

5. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент : навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 498 с.
6. Веснин В. Р. Основы менеджмента: учеб. / В. Р. Веснин. – М.: Институт международного права и экономики. Издательство “Триада, Лтд.”, 1997. – 384 с.
7. Виноградський М. Д. Менеджмент в організації: навч. посіб. [для студ. екон. спец. вузів] / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шканова. – К.: “КОНДОР”, 2004. – 598 с.
8. Виханский О. С. Менеджмент: учеб. / О. С. Виханский, А. И. Наумов. – [3-е изд.]. – М.: Гардарики, 1998. – 528 с.
9. Герасименко Ю. В. Менеджмент. Базовий курс [Текст] : навч. посіб. / Ю. В. Герасименко, О. Г. Підвальна ; Вінниц. нац. аграр. ун-т. - Вінниця : Консоль, 2017. - 255 с.
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України від 02.05.2003. – 2003 р. – № 18. – ст. 144.
11. Гріфін Р. Основы менеджменту: підруч. / Р. Гріфін, В. Яцура; наук. ред. В. Яцура, Д. Олесневич. – Львів: БаК, 2001. – 624 с.
12. Жигалов В. Т. Основы менеджменту та управлінської діяльності: підруч. / В. Т. Жигалов, Л. М. Шимановська. – К.: Вища шк., 1994. – 223 с.
13. Завадський Й. С. Менеджмент: Management: у 3 т. / Й. С. Завадський. – 3-е вид., доп. – К.: Видавництво Європейського університету, 2001. – Т. 1. – 2001. – 542 с.
14. Карлова О. А. Основы менеджменту і маркетингу [Текст] : [підручник] / Карлова О. А., Плотницька С. І., Гнатенко М. К. - Харків : Друкарня Мадрид, 2016. - 227 с.
15. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р.// Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. додаток до N 51. – Ст. 1122.
16. Колпаков В. М. Методы управления / В. М. Колпаков. – К.: МАУП, 1997. – 160 с.
17. Конституція України: Закон Верховної Ради України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996р. – № 30. – ст. 141.
18. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. – К.: Атіка, 2001. – 168 с.
19. Кузьмін О.Є. Основы менеджменту: підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 2-е вид., випр., допов. – К.: Академвидав, 2007. – 464 с.
20. Кузьмін О.Є. Теоретичні та прикладні засади менеджменту: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник. – 3-е вид., допов. і перероб. – Л.: Нац. ун-т «Львів, політехніка» (Інфор.-видав. центр «ІНТЕЛЕКТ+» Ін-ту післядипломної освіти) ; «Інтелект-захід», 2007. –384 с.
21. Мартыненко Н. М. Менеджмент фирмы: Книга для предпринимателя [для студ. екон. спец. вузов] / Н. М. Мартыненко. – К.: МП “Леся”, 1995. – 368 с.
22. Менеджмент (Современный российский менеджмент): учеб. / под ред. Ф. М. Русинова и М. Л. Разу. – М.: ФБК-ПРЕСС, 1998. – 504 с.

23. Менеджмент організації. учеб. пособ. / З. П. Румянцева, Н. А. Саломатин, Р. З. Акбердин и др. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 432 с.
24. Менеджмент: графічна і таблична візуалізація [Текст] : навч. посіб. / [О. Є. Кузьмін та ін.]; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 4-те вид., випр. та допов. - Львів : Вид-тво Львів. політехніки, 2018. - 207 с.
25. Менеджмент: Підручник / [Мостенська Т.Л., Луцький М.Г., Ільєнко О.В., Новак В.О.]. – [2-ге вид.] – К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 758с.
26. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. / А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба та ін. – К.: Атіка, 2007. – 564 с.
27. Менеджмент: учеб. [для вузов] / [М. М. Максимцов, А. В. Игнатьева, М. А. Комаров и др.]; под ред. М. М. Максимцова, А. В. Игнатьевой. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1998. – 343 с.
28. Мескон М. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури; [пер. с англ.]. – М.: Дело, 1998. – 800 с.
29. Мінцберг Г. Анатомія менеджменту. Ефективний спосіб керувати компанією [Текст] / Генрі Мінцберг; пер. з англ. Роман Корнута. - Київ : Наш формат, 2018. - 397 с.
30. Могилевская О. Ю. Менеджмент [Текст] : учеб. пособие / О. Ю. Могилевская; Киев. междунар. ун-т. - Киев : Изд-во КиМУ, 2016. - 377 с.
31. Назарчук Т. В. Менеджмент організацій: навч. посіб. /Т. В. Назарчук, О. М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с.
32. Немцов В. Д. Менеджмент організацій: навч. посіб. / В. Д. Немцов, Л. Є. Довгань, Г. Ф. Сініюк. – К.: ТОВ “ЕксОб”, 2001. – 392 с.
33. Новак В.О. Організаційна поведінка. Підручник / В.О. Новак, Т.Л. Мостенська, О.В. Ільєнко. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 498с.
34. Окорський В. П. Креативний менеджмент [Текст] : підручник / В. П. Окорський, А. М. Валюх. - Рівне : [б. в.], 2017. - 345 с.
35. Основи менеджменту: Навч. посібник. / Д.Є. Козенков, А.С. Ковзель, К.А. Ковзель – Дніпропетровськ: Акцент ПП, 2014. – 176 с.
36. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі; Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
37. Основы менеджмента / В. Р. Веснин. – М.: “ГНОМ-пресс” при сод. Т. Д. “Элит-2000”, 1999. – 440 с.
38. Основы менеджмента: учеб. пособ. / [Э. М. Гайнутдинов, Р. Б. Ивуть, Л. И. Поддерегина и др.]; под ред. Э. М. Гайнутдинова. – [2-е изд.]. – Мн.: Университетское, 2002. – 152 с.
39. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. - К. : Кондор-Видавництво, 2015. - 563 с.
40. Осовська Г. В. Менеджмент організацій : підручник / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2014. – 366 с.
41. Осовська Г. В. Основи менеджменту: навч. посіб. [для студ. вищих навч. закладів] / Г. В. Осовська. – К.: “Кондор”, 2003. – 556 с.
42. Охрименко А. Г. Основи менеджменту: навч. посіб. / А. Г. Охрименко. –

- К.: ЦУЛ, 2006. – 160 с.
43. Подсолонко О. А. Менеджмент: теорія та практика / О. А. Подсолонко. – К.: ЦУЛ, 2003. – 370 с.
  44. Саюн О.В. Основи менеджменту: Навч. Пос. / О.В. Саюн – Черкаси, 2014. – 216 с.
  45. Скрипко Т. О. Менеджмент / Т. О. Скрипко. – К.: ЦУЛ, 2006. – 208 с.
  46. Стадник В. В. Менеджмент: посіб. / В. В. Стадник, М. А. Йохна. – К.: Академвидав, 2003. – 464 с.
  47. Тарнавська Н. П. Менеджмент: теорія та практика: підруч. [для вузів] / Н. П. Тарнавська, Р. М. Пушкар. – Тернопіль: Карт-бланш, 1997. – 456 с.
  48. Трейсі Б. Делегування & керування [Текст] : [21 принцип високоефект. менеджменту] / Брайан Трейсі ; [пер. з англ. Л. Хлівної]. - Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2018. - 122, [1] с.
  49. Управление организацией: учеб. / под ред. А. Г. Поршнева, З. П. Румянцевой, Н. А. Саломатина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 669 с.
  50. Федоренко В. Г. Менеджмент: підручник / Федоренко В. Г. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта, 2015. – 492 с.
  51. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: підруч. / Ф. І. Хміль. – К.: Академвидав, 2003. – 608 с.
  52. Цивільний кодекс України від 16.01.03.// Офіційний вісник України, 2003, - №11 (28.03.2003). – с. 461
  53. Шегда А. В. Основы менеджмента: учеб. пособ. / А. В. Шегда. – К.: Товариство “Знання”, КОО, 1998. – 512 с.

7.2. Допоміжна література

54. Азарова А.О. Дослідження множини чинників нематеріальної мотивації на підприємстві / А.О. Азарова, О.А. Ковальчук // Економічний простір. – 2010. – № 5. – С. 53-58.
55. Актуальні проблеми сучасного менеджменту [Текст] : монографія / [Л. М. Варава та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Л. М. Варава] ; ДВНЗ "Криворізь. нац. ун-т", Каф. менеджменту і адміністрування. - Кривий Ріг : Роман Козлов [вид.], 2018. - 201, [1] с.
56. Альтман Г. Х. Звездные часы лидерства. Лучшие стратегии управления в мировой истории / Г. Х. Альтман; [пер. с нем.]. – М.: АО “Интерэксперт”, 1999 – 272 с.
57. Архипов В. Стратегическая эффективность управленческих решений / В. Архипов // Проблемы теории и практики управления. – 1996. – № 5.
58. Бердник А. А. Мотивування персоналу підприємства в сучасних умовах господарювання/ А. А. Бердник // Технології та дизайн: економіка, фінанси, менеджмент. – 2013. – №1(6). / [Електронний ресурс] – Режим доступу до журн.: http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/td/2013_1/13baasug.pdf
59. Богачев С.В. Управління кадрами як складова організаційно-економічного забезпечення міського управління / С.В. Богачев, О.В. Тарасевич //

- Економіка і управління. – 2012. – №5. – С. 32.
60. Валуєв Ю. Принципи і методи побудови і розвитку системи управління підприємством: проблема стабільності та змін / Ю. Валуєв // Економіст. – 2006. – № 11. – С. 62-67.
  61. Вачугов Д. Д. Практикум по менеджменту: деловые игры: учеб. пособ. / Д. Д. Вачугов, Н. А. Кислякова. – М.: Высш. шк., 1998. – 176 с.
  62. Вейл Н. Искусство менеджмента. Новые идеи для мира хаотических перемен / Н. Вейл. – М.: Новости, 1993. – 244 с.
  63. Винокуров В. А. Качество менеджмента – основа современной управленческой парадигмы / В. А. Винокуров // Менеджмент в России и за рубежом. – 2006. – № 6. – С. 9-19.
  64. Височина М.В. Чинники прийняття управлінського рішення / М.В. Височина // Економіка і управління. – 2012. – №5. – С. 21.
  65. Герчиков В. Мисия организации и особенности политики управления персоналом [Электронный ресурс] / В. Герчиков. – Режим доступа: <http://www.hr-portal.ru/article/missiya-organizatsii-i-osobennosti-politiki-upravleniya-personalom>
  66. Давидова І. О. Мотивація інтелектуальної складової зайнятості на підприємстві [Електронний ресурс] / І. О. Давидова, К. Ю. Величко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2018. - № 2. - С. 176-179. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2018_2_34
  67. Иванов С. Л. Роль нематеріальних чинників мотивації праці у формуванні людського капіталу сучасного підприємства в Україні / С. Л. Иванов // Наукові праці НДФІ. – 2015. – № 5. – С. 34-38.
  68. Иванченко Г. В. Особливості використання нематеріальних стимулів на вітчизняних підприємствах / Г. В. Иванченко // Економіст. – 2010. – №3. – С. 21-23.
  69. Інформаційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / М. Ф. Аверкина ; Нац. ун-т "Остроз. акад.". - Луцьк : АКВА ПРІНТ, 2018. - 167 с.
  70. Ісайкіна О. Д. Мотиваційний процес в сучасному аспекті менеджменту персоналу / О. Д. Ісайкіна. / [Електронний ресурс] – Режим доступу до журн.: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Evu/2012_18_1/Isaikina.pdf
  71. Клименко М. П. Мотивація управлінського персоналу в реалізації загальної стратегії підприємства / М. П. Клименко, О. О. Філатова // Сталий розвиток економіки. – 2015. – № 5. – С. 81-85.
  72. Кулакова С. Ю. Мотивація трудової діяльності в системі управління персоналом підприємства [Електронний ресурс] / С. Ю. Кулакова // Економіка і регіон. - 2017. - № 2. - С. 61-67. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2017_2_11
  73. Лафта Дж. К. Эффективность менеджмента организации: учеб. пособ. / Дж. К. Лафта. – М.: Русская деловая литература, 1999. – 320 с.
  74. Літинська В. А. Мотиваційні методи кар'єрного просування персоналу підприємств / В. А. Літинська // Вісник Запорізького національного університету – 2015 – № 3(7). – С. 58-61.

75. Маркіна, І. А. Менеджмент організації [Текст]: навч. посібник / І. А. Маркіна, Р. І. Біловол, В. А. Власенко ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі". – К. : ЦУЛ, 2015. – 248 с.
76. Менеджмент (за допомогою графічно-логічних засобів): навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, І.С. Процик, С.Б. Романишин, Р.З. Дарміць. – Серія «Дистанційне навчання». - №64. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 196 с.
77. Менеджмент доіндустріального суспільства: теорія, історія, культура та мистецтво управління [Текст] : монографія / Ярослав Мартинишин, Єлена Коваленко. - Біла Церква : Пшонківський О. В. [вид.], 2017. - 229 с.
78. Менеджмент організацій і адміністрування: 1001 тест [Текст] : зб. тест. завдань / О. І. Карий [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Растр-7, 2018. - 276с.
79. Овчаренко М.І. Корпоративна культура організації як економічна категорія: її сутність і зміст / М.І. Овчаренко // Збірник наукових праць «Економічний простір». – 2015. – № 52/2. – С. 250-259.
80. Оучи О. Методы эффективного управления. Японский и американский подходы / О. Оучи. – М.: Экономика, 1989.
81. Панченко Н. Г. Екологічна мотивація персоналу в системі соціальної відповідальності залізничного транспорту[Електронний ресурс] / Н. Г. Панченко // Агросвіт. - 2018. - № 23. - С. 25-30.
82. Передало Х.С. Напрями оцінювання місії організації як запорука ефективного функціонування інноваційних структур / Х.С. Передало // Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції [«Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури»], (Львів, 19-21 травня 2015 р.) / НУ «Львівська політехніка», Рада молодих вчених ІНЕМ, ІРД НАН України. – Львів : Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2015. – С.342-344.
83. Прохорова В.В. Методичні основи побудови системи прийняття управлінських рішень в рамках формування економічної безпеки підприємств / В.В. Прохорова // Економіка і управління. – 2012. – №5. – С.92.
84. Різник В. В. Сучасні тенденції мотивації праці управлінського персоналу / Різник В. В. // Економічний вісник університету, 15/1. – 2015. – № 15/1. – С. 58-62
85. Сацков М. Я. Методи та прийоми діяльності бізнесменів і менеджерів / М. Я. Сацков. – К.: Основи, 1993.
86. Секреты умелого руководителя / [под ред. И. Липсица]. – М.: Экономика, 1991.
87. Семенютіна Т. В. Корпоративна культура управління ризиками як невід’ємна складова ефективної системи ризик-менеджменту на підприємстві / Т. В. Семенютіна // Бізнес Інформ. - 2015. - № 4. - С. 297-302. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_4_49.

88. Семикіна М.В. Особливості взаємозв'язку мотивації праці і національного трудового менталітету / М.В. Семикіна // Економіка і управління. – 2012. – №5. – С. 85.
89. Сладкевич В. П. Современный менеджмент (в схемах): Опорный конспект лекций / В. П. Сладкевич, А. Д. Чернявский. – 3-е изд., стереотип. – К.: МАУП, 2003. – 152 с.
90. Соколовська В. В. Мотивація співробітників на основі теорії поколінь: теоретичний підхід [Електронний ресурс] / В. В. Соколовська, Г. В. Іванченко // Економіка та держава. - 2018. - № 10. - С. 58-62.
91. Степаненко С. В. Морфологічний аналіз поняття "управління організаційними змінами" / С. В. Степаненко, С. В. Лукашев // Бізнес Інформ. - 2015. - № 4. - С. 291-297. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_4_48.
92. Стогній К. О. Дослідження передумов виникнення корпоративних конфліктів / К. О. Стогній // Бізнес Інформ. - 2015. - № 4. - С. 311-315. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_4_51.
93. Трофимова Л.А. Управленческие решения (методы принятия и реализации): учебн. пос. / Л.А. Трофимова, В.В. Трофимов. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2011. – 190 с.
94. Уотерман П. Р. В поисках эффективного управления (опыт лучших компаний) / П. Р. Уотерман. – М.: Прогресс, 1986.
95. Ушаков А. Миссия директора миссия фирмы электронный ресурс [Электронный ресурс] / А. Ушаков . – Режим доступа : <http://www.hr-portal.ru/article/missiya-direktora-missiya-firmy>
96. Фокіна-Мезенцева К. В. Мотиваційні основи корпоративної культури в системі менеджменту якості підприємства: теорія, методологія, практика [Текст] : монографія / К. В. Фокіна-Мезенцева ; Міжнар. ун-т бізнесу і права. - Херсон : Гельветика, 2018. - 299 с.
97. Фоломкіна І.С. Особливості формування механізму реалізації змін у підприємствах [Електронний ресурс] / І.С. Фоломкіна.– Режим доступу: http://www.rusnauka.com/34_VPEK_2012/Economics/6_121044.doc.htm.
98. Череп О. Г. Мотивація як інструмент підвищення продуктивності праці в агропромисловому комплексі [Електронний ресурс] / О. Г. Череп, А. В. Петрова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. - 2018. - № 3(2). - С. 69-72. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2018_3\(2\)_16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2018_3(2)_16)
99. Шостак І. В. Грейдування як сучасна система стимулювання праці різних категорій персоналу підприємства торгівлі / І. В. Шостак // Бізнес Інформ. - 2015. - № 4. - С. 315-320. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2015_4_52.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://www.rada.gov.ua> – Веб-портал Верховної Ради України
2. <http://www.president.gov.ua> – Веб-портал Адміністрації Президента України

3. <http://www.kmu.gov.ua> – Веб-портал Кабінету Міністрів України
4. <http://www.me.gov.ua> – Веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України
5. <http://nbuv.gov.ua/> – Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського
6. <http://gntb.gov.ua/ua/> – Веб-сайт Веб-сайт державної науково-технічної бібліотеки України
7. <http://www.ounb.km.ua/> – Веб-сайт Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки
8. <http://www.adm.km.ua/> – Веб-сайт Хмельницької обласної державної адміністрації
9. <http://eur.ru/> – Науково-освітній портал “Економіка і управління на підприємствах”

Розробник програми:

Викладач дисципліни – доцент кафедри менеджменту, економічної теорії та фінансів, кандидат економічних наук, доцент

_____ Н. П. Захаркевич

29 січня 2019 року

Схвалено кафедрою менеджменту, економічної теорії та фінансів
30 січня 2019 року, протокол № 7.

Завідувач кафедри _____ В. П. Синчак

12 лютого 2019 року

Декан факультету управління та економіки _____ Т.В. Терещенко

13 лютого 2019 року

Погоджено методичною радою університету 14 лютого 2019 року,
протокол № 4.

Голова методичної ради _____ І.Б. Ковтун

14 лютого 2019 року

Обліковий обсяг програми – 0,82 ум.др.арк.

Оновлення робочої програми:

Викладач дисципліни – доцент кафедри менеджменту, економічної теорії та фінансів, кандидат економічних наук, доцент

_____ Н. П. Захаркевич

28 вересня 2020 року

Схвалено кафедрою менеджменту, економічної теорії та фінансів
29 вересня 2020 року, протокол № 2.

Завідувач кафедри _____ В. П. Синчак

29 вересня 2020 року

Обліковий обсяг програми – 0,1 ум.др.арк.